

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2024. február 19.

1. Német-ukrán biztonsági megállapodás

A Münchener Biztonságpolitikai Konferencia kezdetét megelőzően Németország és Ukrajna kétoldalú biztonsági megállapodást kötött, amelyet Olaf Scholz (SPD) kancellár és Volodimir Zelenszkij ukrán elnök írtak alá Berlinben. A megállapodás hosszú távú katonai és gazdasági segítséget ígér Ukrajnának, valamint támogatást nyújt az orosz agressziós háború befejezését követő újjáépítéshez is. Az egyezség részeként Ukrajna további reformtörekvéseket helyezett kilátásba, tekintettel az Európai Unióhoz való csatlakozási szándékára.

A múlt héten aláírt dokumentum hosszú távú kétoldalú biztonsági kötelezettségvállalásokat tartalmaz, és rögzíti, hogy Németország addig támogatja Ukrajnát az orosz támadó háború elleni védekezésben, ameddig csak szükséges. Németország támogatni fogja Ukrajnát abban is továbbá, hogy „*modern védelmi erőket építsen ki, hogy elrettentsen minden jövőbeli támadástól*” – mondta Scholz egyúttal „*történelmi lépésnek*” nevezve a megállapodást. Ezen felül az egyezség kapcsán a kancellár további 1,13 milliárd euró további segélycsomagot jelentett be, amely mintegy 36 harckocsit, 120.000 löszert, valamint IRIS-T rakétákkal felszerelt két további légvédelmi rendszert tartalmaz. A kormányfő hangsúlyozta, hogy Németország eddig 28 milliárd eurónyi segítséget nyújtott, vagy ígért Ukrajnának, és ezzel Németország Ukrajna második legnagyobb katonai támogatója. A kancellár kiemelte továbbá, hogy az Ukrajnával kötött biztonsági megállapodás „*kristálytisztá üzenet*” Vlagyimir Putyin orosz elnöknek is.

Hasonló biztonsági megállapodást idén januárban Nagy-Britannia kötött Ukrajnával, illetve Zelenszkij ukrán elnök berlini látogatását követően továbbutazott Párizsba, ahol szintén kétoldalú biztonsági megállapodást írt alá.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Tüntetések miatt meghiúsult a baden-württembergi Zöldek politikai hamvazószerdája

A baden-württembergi Zöldek kénytelenek voltak lemondani hagyományos politikai hamvazószerdai rendezvényüket, mert a rendőrség nem tudta garantálni sem a közönség, sem vezető zöld politikusok biztonságát a feldühödött tüntetők mellett. A Cem Özdemir (Zöldek) szövetségi mezőgazdasági miniszter részvételével tartott rendezvény kezdete előtt Biberachban, ahol 1996 óta tartják a Zöldek politikai hamvazószerdai rendezvényüket, és a környező régióban tömeges utcablokádok voltak, többek között a gazdák részéről. Számos bekötőutat zártak le traktorokkal, a rendezvény helyszíne előtt egy nagy halom trágyát borítottak az útra és tüzet is gyújtottak a tüntetők. A feldühödött tömeg

Özdemir egyik kísérő járművének hátsó üvegét is betörte, a rendőrség gumibotot és paprikasprayt is kénytelen volt bevetni a randalírozók ellen. A békés tüntetést szervezők szerdán nem tudták megmondani, hogy áll-e valamilyen szervezet az erőszakos tüntetők mögött, akik feltehetően Telegram- és WhatsApp-csoportokban szerveződtek.

A mezőgazdasági miniszter – mivel nem tudott eljutni a rendezvény helyszínére – megpróbált beszélni a tüntetőkkel, azonban azok kifütyülték őt. Özdemir mellett további prominens politikusokat is vártak Biberachba, mint például Winfried Kretschmann (Zöldek), tartományi miniszterelnököt, Ricarda Langot, a Zöldek szövetségi társelnökét, valamint Jürgen Trittint, korábbi környezetvédelmi minisztert is.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. 13 intézkedésből álló terv a jobboldali extrémizmus visszaszorítására

Átfogó, mintegy 13 külön intézkedéscsomagból álló akciótervet mutatott be Nancy Faeser (SPD) szövetségi belügyminiszter, melynek célja az „*elsődleges veszélyt jelentő*” szélsőjobboldali veszélynek a visszaszorítása lenne. Szakértők ugyanakkor rámutatnak, hogy az ismertetett projektek többsége már korábban be lett jelentve, és néhányról már döntés is született. A tervek szerint a Szövetségi Alkotmányvédelmi Hivatal hatáskörét bővítenék a szélsőjobboldali hálózatok pénzügyi forrásainak feltárására. A törvény módosítása azt jelentené, hogy már egy potenciális fenyegetés is elegendő lenne a számlazárolásig terjedő intézkedésekhez. Mindeztidáig a nyomozók csak akkor kaptak ilyen hatásköröket, ha szervezetek vagy hálózatok gyűlésekre és erőszakra való felbujtásban vettek részt. Faeser a terveket a szélsőjobboldaliak és az AfD politikusai közötti potsdami találkozó napvilágra kerülése után jelentette be. A dokumentumban a Szövetségi Belügyminisztérium is az Alaptörvény módosítása mellett érvel annak érdekében, hogy a Szövetségi Alkotmánybíróságot jobban meg lehessen védeni a demokráciát veszélyeztető elemek befolyásától.

Az intézkedéscsomag többek között a fegyverjog megrekedt reformjának előmozdítására szólít fel, és utal a büntető törvénykönyv már elfogadott reformjára is. A terv célja, hogy megkönnyítse az alkotmányos rend ellen szervezkedő személyek eltávolítását a közigazgatásból, továbbá a lehető legnagyobb mértékben megakadályozza a jobboldali szélsőségesek be- és kiutazását az országba. Ezen felül a jobboldali hálózatok pénzforrásaival kapcsolatos vizsgálatokat is könnyebbé kívánják tenni. A helyi rendőrségnek és a szabályozó hatóságoknak, például a kereskedelmi és vendéglátóipari felügyelőségnek – az Alkotmányvédelmi Hivatal információi alapján – lehetőség szerint meg kell tiltaniuk a szélsőjobboldali rendezvényeket.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. A német külügyminiszter Berlinben fogadta palesztin kollégáját

Már a második találkozó volt az év eleje óta múlt héten Annalena Baerbock (Zöldek) német külügyminiszter és palesztin kollégája, Riad Al Maliki között Berlinben. Ez a tény már önmagában is mutatja a régió robbanásveszélyes helyzetét – és nem csupán a gázai övezet tekintetében. A mostani tárgyalás fő témája a gázai övezetben folytatott Izrael és a Hamász közötti háború volt. A találkozó során Baerbock egy biztonsági folyosó létrehozását sürgette, valamint bírálta, hogy még mindig „*túl kevés*” humanitárius segély érkezik a Gázai övezetbe. Mindezek mellett kiemelte azonban azt is, hogy

jelenleg is több mint 100 túszt van a Hamász fogságában. Al Maliki egyetértett Baerbockkal abban, hogy minden izraeli túszt szabadon kell engedni, valamint azt javasolta, hogy a gázai övezetet nyilvánítsák katasztrófa sújtotta területté a járványok kockázata miatt. A sajtótájékoztatón továbbá mindkét politikus elítélte Izrael azon bejelentését, hogy támadást kíván indítani Rafah határváros ellen. A találkozó során szóba került Ciszjordániának a helyzete is, ahol a Palesztin Hatóság, melynek Al Maliki is tagja, még mindig fontos befolyással rendelkezik. Al Maliki figyelmeztetett, hogy: „Ciszjordánia nem lehet az erőszak újabb kiindulópontja”. A palesztin politikus kijelentésének háttérében az állt, hogy múlt héten izraeli telepések újabb támadásokat intéztek a megszállt Ciszjordánia palesztin városai ellen, amivel kapcsolatban Baerbock hangsúlyozta, hogy az izraeli telepék építése „illegális” folyamat.

Kiemelendő, hogy Al Maliki látogatására egy nappal azelőtt került sor, hogy Baerbock elindult az ötödik közel-keleti útjára a Hamász terrortámadásait követően. A külügyminiszter izraeli látogatása során találkozott Benjamin Netanjahu miniszterelnökkel, Isaac Herzog elnökkel és Israel Katz külügyminiszterrel is. A Szövetségi Külügyminisztérium szerint a legnagyobb kérdés az, hogy hogyan lehet a gázai övezetben humanitárius tüszünetet elérni, és hogyan lehet kiszabadítani a Hamász által elrabolt további izraeli túszoikat.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Német újra fegyverkezés – először érik el a GDP 2%-át a kiadások 2023-ban

Németország három évtized óta először újból a GDP 2%-át meghaladó összeget fordított a védelempolitikai kiadásokra az idei évben. A dpa hírügynökség információi szerint a német kormány a folyó évre mintegy 73,41 milliárd dollárnak megfelelő eurónyi forrást különített el erre a célra. Mindez rekord magas összeget jelent Németország számára. Legutóbb 1992-ben sikerült teljesítenie Berlinnek a NATO által jelenleg megkívánt, a GDP minimum 2%-át kitevő határértéket. 2023-ban a jelentősen növelt beruházási értékek ellenére a védelemre szánt mintegy 56,64 milliárd dollár a GDP mindössze 1,57%-át tette ki.

Szintén az elmúlt napokban került bejelentésre, hogy a hazai és export szükségletek fokozott ellátása és felfuttatása érdekében a Rheinmetall hadiipari óriás új gyárat kíván létesíteni Alsószászországban mintegy 300 millió euró értékben. A cég az elkövetkező években a tüzérségi lövedékek gyártását jelentős mértékben kívánja bővíteni. „Jelenleg azon vagyunk, hogy az egyes telephelyeken megduplázzuk vagy akár megháromszorozzuk a löpörgyártási kapacitásainkat, például a tüzérségi lövedékek hajtótölteteihez szükséges lőpor esetében.” – nyilatkozta Armin Papperger, a Rheinmetall vezérigazgatója. A tervek szerint az új gyár évente 200 ezer tüzérségi lövedéket tud majd előállítani, mely jelentősen növeli majd a konszern – jelenleg egyik prioritás projektjének számító – löszergyártó kapacitását. Papperger saját bevallás szerint hét-nyolc év alatt szeretné megduplázni a vállalat forgalmát mintegy 20 milliárd euróra. A Rheinmetall az egyik legnagyobb haszonélvezője az ukrajnai orosz inváziót követő német védelmi politikai fordulatnak. „Tavaly a Rheinmetall tízmilliárd euró értékben kapott megrendeléseket a Németországi Szövetségi Köztársaságtól” – szögezte le a vezérigazgató a Tagesspiegelnek. „Idén 15 milliárd euró körüli vagy azt meghaladó volumenre számítunk. A löszerek idén a cégcsoportunk forgalmának mintegy 20%-át teszik majd ki” – így Papperger.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#), [ide](#) és [ide](#).

6. Saját európai atombombát javasolt Katarina Barley, SPD-s EP-listavezető

A volt amerikai elnök, Donald Trump múlt hétfévi kampányszereplésén kifejtette, hogy vészhelyzet esetén nem garantálja azon NATO-partnereknek a védelmét, akik nem költik a GDP minimum 2%-át a NATO előírásoknak megfelelően védelmi kiadásokra. Trump ezen kijelentése, mely egyúttal a NATO segítségnyújtási kötelezettségének megkérdőjelezésére irányult, heves reakciókat váltott ki Washingtontól Brüsszelen át Berlinig, figyelembe véve, hogy Trump ismét elnöki tisztségért akar indul idén novemberben az Egyesült Államokban.

Katarina Barley, az SPD európai parlamenti listavezetője, korábbi szövetségi igazságügyi miniszter, új ötlettel reagált a volt amerikai elnök kijelentésére. Múlt héten a Tagesspiegelnek adott interjújában a szociáldemokrata politikus kifejtette, hogy kétli, hogy Európát az amerikai atomerő megvédené, amiért arra a kérdésre, hogy az EU-nak szüksége van-e saját atombombára, az SPD politikusa azt válaszolta: „*ez is kérdéssé válhat az európai hadsereg felé vezető úton*”. Barley kijelentése azonban nemcsak az ellenzékét, hanem saját pártját is meglepte.

A Die Linke európai parlamenti csúcsjelöltje, Martin Schirdewan élesen bírálta Barley kijelentéseit, hangsúlyozva, hogy a megfelelő válasz Trump irányába nem a nukleáris fegyverkezés, hanem „*a deeszkaláció és a polgári konfliktusok megoldásának politikája*”. Ralf Stegner, az SPD külpolitikusa is bírálta saját párttársa nyilatkozatát, és „*rendkívül veszélyes eszkalációnak*” nevezte a közös európai atomfegyverek kidolgozásának az ötletét.

Johann Wadepful, az Unió-pártok Bundestag-frakciójának alelnöke, arra szólította fel Olaf Scholz (SPD) kancellárt, hogy foglaljon állást Barley kijelentéseivel kapcsolatban, és egyértelműsítse a szövetségi kormány és az SPD álláspontját a témában. A CDU-s politikus továbbá azt szerette volna megtudni, hogy Németország folytatott-e tárgyalásokat az atomfegyverek témájában azzal a Franciaországgal, mely az egyetlen olyan uniós tagország, amely atomfegyverrel rendelkezik. Ezzel szemben a CSU európai parlamenti választási jelöltje, Manfred Weber, nyitottabbnak mutatkozott az európai atomerő gondolatára. A „Bild”-nek adott interjújában Weber kifejtette, hogy: „*Európának olyan erőssé kell válnia katonailag, hogy senki ne akarjon versenyezni vele*”. Ebben az összefüggésben a politikus hangsúlyozta az elrettentés fontosságát, beleértve a nukleáris fegyvereket is.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Aktualitások

A következő szakmai eseményünkre február 19-én az MCC Győr szervezésében kerül sor, ahol Michael Sommer vendégoktatónk a német kormány kétéves tevékenységét fogja elemezni.

Regisztrációért kattintson [ide](#).

Cikk- és interjúajánló

12 pontos gazdasági ultimátumot kapott a német kormány. Többek között erről beszél a Kossuth Rádió „Jó reggelt Magyarország” c. műsorában intézetünk igazgatója Bauer Bence.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Médiaklikk honlapjára](#).

Félidejében, a német kormány kétéves teljesítményértékelése címmel tartották meg székesfehérvári MCC évindító előadását. Az új helyre költözött székesfehérvári központ idei első előadója intézetünk igazgatója, Bauer Bence volt.

Az eseményről a Fehérvár TV [fogatott riportot](#).

Igazgatónk, Bauer Bence a Kossuth Rádióknak beszélt az európai gazdasági intézkedésekre adott uniós és németországi reakciókról.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Médiaklikk honlapjára](#).

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu